

*Către: domnul Ion LUPAN,
Șef al Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru*

Nr. 45-24/SD din 01 aprilie 2024

Ref.: Unele impedimente întâmpinate de mediul de afaceri din sectorul avicol

Stimate dle Ion Lupan,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea pentru un dialog constructiv și continuu, și urmare a ședinței din data de 20 martie 2024 cu domnul Dorin Recean, Prim-ministrul Republicii Moldova, vă prezentăm o listă de problematice actuale mediului de afaceri din sectorul avicol, aferent cărora rugăm să se atragă atenție.

I. Cota TVA de 20% aplicabilă la carnea, produsele de carne și ouă de consum

Astfel, începând cu 07 aprilie 2015, sectorul zootehnic (producătorii de carne și ouă pentru consum) este obligat să achite TVA la cota standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate.

Aplicarea cotei de 20% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, defavorizează dezvoltarea sectorului avicol, deoarece cerealele, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice – ouă, carne, tineret avicol, și altele.

Producătorii de cereale au acumulat în contul TVA, până în prezent sume enorme. Majorarea cotei TVA de la 8% la 20% pentru cereale, respectiv dreptul producătorilor de a obține restituirea diferenței de 12% din bugetul de stat, pune guvernul în dificultate de a rambursa această diferență, iar întârzierea generează, de la an la an, acumulări tot mai împovărătoare.

Am solicitat de nenumărate ori, aplicarea cotei de 8% la carnea și produsele din carne de pasăre și ouă pentru consum, deoarece această cotă va permite redresarea sectorului zootehnic fără ca statul să suporte cheltuieli suplimentare.

II. O soluție alternativă ar constitui aplicarea unei cote uniformizate (unice) de 12% TVA pe întreg lanț valoric de producție și procesare a produselor carne de pasăre și ouă pentru consum produse pe teritoriul Republicii Moldova. Această propunere reprezintă o măsură de echilibru și compromis care va avea ca efect eliminarea distorsiunilor existente la moment în sistem.

De asemenea, stabilirea cotei reduse a TVA în mărime de 12% pe întreg lanțul valoric va avea efecte pozitive asupra reducerii prețului final către consumator cu circa 5%, precum și va exclude existența trecerilor în cont formate la nivel de agricultor.

III. Necesitatea de clarificare a condițiilor de definire a IMM, conform art. 4 din Legea nr. 159/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Astfel, sunt clasificate drept la întreprinderi mici și mijlocii, întreprinderile care:

„a) au un număr mediu anual de salariați (numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune) de până la 250;

b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de până la 100 de milioane de lei sau dețin active totale (active imobilizate și active circulante) de până la 100 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.”

În practică, se semnalează cazuri multiple când o întreprindere întrunește condiția referitoare la personalul scriptic, însă o depășește pe cea, referitoare la cifra de afaceri, fie cea a activelor totale.

În aceste împrejurări, astfel de companii nu pot apela la diversele programe de ajutor de stat, granturi, iar dacă apelează, atunci sunt descalificate.

În plus, Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, instituie alte plafoane maxime în definirea unei întreprinderi mici sau mijlocii (a se vedea art.4 din lege: pentru întreprinderi mici: totalul activelor – 63600000 de lei; veniturile din vânzări – 127200000 de lei; pentru întreprinderi mijlocii: totalul activelor – 318000000 de lei; veniturile din vânzări – 636000000 de lei;).

Considerăm că plafonul cifrei de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau 100 de milioane de lei active totale (active imobilizate și active circulante) trebuie revizuit și majorat substanțial până la concurența cu plafoanele aplicabile în țările europene – 100 milioane Euro.

IV. *O problemă stringentă ține de exportul de carne*

În fond, problema abordată există de mai mult timp, iar producătorii locali, prin intermediul asociațiilor din sector, încearcă, fără succes, să o soluționeze. În special, această problemă a devenit stringentă, deoarece, în conformitate cu prevederile Acordului de Asociere Moldova-Uniunea Europeană, începând cu anul 2024, cotele de export pentru carne de pui și ouă nu se vor mai aplica, însă, pe de altă parte, problemele instituționale și organizaționale, pe care trebuie să le soluționeze și asigure statul în vederea liberalizării exportului nu au fost soluționate. Și asta în pofida faptului că mulți avicultori depun eforturi considerabile pentru ralierea activităților sale la cerințele cadrului de reglementare european. În particular, un șir de companii din Moldova își concentrează întreg spectrul de activități din domeniul avicol – incubator, ferme de pui, abator, instalații de procesare și depozitare, implementează proiecte de investiții și urmărește să asigure necesarul de carne de pui și ouă atât pe piața internă, cât și, în special, exportul pe piața europeană și nu doar. Pentru atingerea acestui obiectiv, unele companii au obținut certificarea HACCP, implementează cele mai noi tehnologii în domeniu, au stabilit relații contractuale cu potențiali cumpărători externi.

În condițiile în care, pe de o parte, piața locală este saturată de carne și produse din carne de pui, provenită din țările vecine (Ucraina, în special), iar, pe de altă parte, companiile autohtone

nu vor avea dreptul de a exporta produsele sale, acestea se vor afla în situația că nu vor mai avea piață de desfacere și, respectiv, vor trebui să își sisteze sau limiteze activitățile, ceea ce ar avea un impact negativ asupra angajaților, consumatorilor, defalcărilor la buget, imaginii țării etc.

Se impune urgentarea procedurilor și proceselor de liberalizare a exporturilor de carne de pui și ouă.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>